

FRI FOR MOMS
- en vejledning om momslovens nye fritagelsesregel

Danske Gymnastik- og Idrætsforeninger

Danmarks Idræts-Forbund
Denmarks Olympiske Komite

Dansk
Firmaidrætsforbund

Redaktion

*Steen Tinning og Bjarne Nissen, Danske Gymnastik- og Idrætsforeninger (DGI)
Mikael Friis Rasmussen og Willy Rasmussen, Danmarks Idræts-Forbund (DIF)*

Januar 2003

*Danmarks Idræts-Forbund, Idrættens Hus, Brøndby Stadion 20, 2605 Brøndby. Tlf. 43 26 26 26
Dansk Firmaidrætsforbund, Storebæltsvej 11, 5800 Nyborg. Tlf. 65 31 65 60
Danske Gymnastik- og Idrætsforeninger, Vingsted Skovvej 1, 7100 Vejle. Tlf. 79 40 40 40*

Forord

Denne vejledning er blevet til i et samarbejde mellem idrættens organisationer.

Vejledningen er gennemgået af Told- og Skattestyrelsen, og vi takker styrelsen for hjælpen og samarbejdet omkring udarbejdelsen af vejledningen.

Indledning

Folketinget har vedtaget nogle ændringer i momsloven, som trådte i kraft 1. juli 2002. De nye regler betyder, at almennyttige foreninger, som f.eks. amatøridrætsforeninger helt kan fritages for at være momsregistreret – og dermed slippe for at opkræve moms. Der er dog nogle betingelser (se nedenfor), som skal være opfyldt, før foreninger eventuelt kan slippe for »momsbøvlet«.

Desuden har Folketinget hævet den almindelige omsætningsgrænse for, hvornår man skal lade sig momsregistrere. Grænsen er nu 50.000 kr. om året (hvor den tidligere var 20.000 kr.).

Ændringerne betyder, at idrætsforeninger, som ikke opfylder betingelserne for at være generelt momsfrataget, under alle omstændigheder vil være fritaget for momsregistrering, hvis den årlige momspligtige omsætning ikke overstiger 50.000 kr.

Hvad siger den nye regel?

Af den nye bestemmelse i momslovens §13, stk. 1, nr. 22 fremgår det, hvem og hvad der fremover kan være momsfrataget:

»Varer og ydelser, der leveres af **almenvælgørende** eller på anden måde **almennyttige** foreninger m.fl. i forbindelse med afholdelsen af aktiviteter, under forudsætning af, at fritagelsen ikke vil kunne fremkalde **konkurrencefordrejning**. Det er en betingelse, at overskuddet fuldt ud anvendes til foreningens eget formål, samt at overskuddets anvendelse på anmodning af de statslige told- og skattemyndigheder kan dokumenteres. Levering af varer og ydelser af **forretningsmæssig karakter** er ikke omfattet af fritagelsen«.

Hvem kan blive moms fritaget?

Kun almenevelgørende eller på anden måde almennyttige foreninger m.fl. har mulighed for at blive moms fritaget efter de nye regler. Inden for idrætsområdet betragtes amatøridrætsarbejde som et almennyttigt formål. I forhold til idrætsverdenen betyder det, at følgende foreninger og forbund kan være omfattet af den nye fritagelsesbestemmelse, hvis de har som formål at beskæftige sig med amatøridræt:

- Danmarks Idræts-Forbund, forbundets specialforbund og lokalunioner samt tilsluttede foreninger og klubber.
- Danske Gymnastik- og Idrætsforeninger, amtsforeninger og tilsluttede foreninger.
- Dansk Firmaidrætsforbund, kredse og lokale foreninger og firma-klubber.

Det skal bemærkes, at specialforbund under DIF, som har »egne« landshold med professionelle udøvere, ikke er omfattet af den nye regel i momsloven for så vidt angår disse aktiviteter (indtægter).

Det er frivilligt for den enkelte forening m.v., om man vil benytte sig af muligheden for at blive moms fritaget. Og det er i første omgang den enkelte forening, der selv skal vurdere, om den opfylder betingelserne for at blive moms fritaget.

Told•Skat er ikke bundet af foreningens egen vurdering og kan derfor principielt tilsidesætte den ved en efterfølgende kontrol.

Støtteforeninger, der er selvstændige juridiske enheder med egne vedtægter, generalforsamling m.m., kan ikke komme ind under den nye fritagelsesbestemmelse i momsloven. Dette gælder, selv om støtteforeningens formål udelukkende er at støtte »moderklubben«, som er en amatøridrætsforening.

Hvilke indtægter/aktiviteter er omfattet af moms fritagelsen?

Idrætsforeninger kan kun være moms fritaget for levering af varer og ydelser i forbindelse med deres aktiviteter, hvis fritagelsen ikke fremkalder konkurrencefordrejning. Det er endvidere et krav, at overskuddet anvendes fuldt ud til foreningens formål, og at dette kan dokumenteres.

Eksempler på salg/aktiviteter, der kan være momsfrie

Dokumentationskravet betyder, at Told•Skat kan forlange at få indsendt foreningens årsregnskab. I praksis er de fleste idrætsforeninger omfattet af bogføringsloven og årsregnskabsloven. Det betyder, at man er pligtig til at opbevare regnskabsmateriale og bilag i 5 år.

- Salg til foreningens medlemmer samt gæstende spillere m.fl. fra foreningsdrevne kiosk eller klubcafeteria.
- Annonceindtægter i klubblad/kampprogram m.v.
- Sponsor- og reklameindtægter.
- Klubfester og "halballer".
- Begrænset salg af udstyr og rekvisitter til foreningens medlemmer inden for "egen" idrætsgren(e).
- Uddeling af telefonbøger og andre arbejdsydelse, der leveres af foreningens medlemmer.

Konkurrencefordrejning

Som tidligere nævnt er det en betingelse for at blive fritaget for moms, at foreningens salg af varer og ydelser ikke fremkalder konkurrencefordrejning i forhold til almindelige virksomheder.

Ved vurderingen af, om en momsfritagelse kan fremkalde konkurrencefordrejning, skal man først og fremmest se på foreningens *priser*.

Hvis idrætsforeningens salgspriser svarer til markedspriser eller den vejledende udsalgspris, vil momsfritagelsen normalt ikke kunne fremkalde konkurrencefordrejning. Ved vurderingen af prisfastsættelsen skal salgsprisen ved et sammenligneligt salg lægges til grund. Man kan således ikke sammenligne salgspriser på varer, der serveres på en beværtning med salgspriser i en forening.

Det er dog ikke kun priserne, man skal se på. Også afstanden til nærmeste konkurrent, salgets omfang, anvendelse af markedsføring m.v. kan være relevante for vurderingen af, om der foreligger konkurrencefordrejning.

Om en idrætsforenings salg fremkalder konkurrencefordrejning, beror således på en konkret, skønsmæssig vurdering. Der vil ikke være tale om konkurrencefordrejning, når foreningens salg af varer og ydelser fungerer som en normal service for medlemmerne og gæstende spillere, og foreningen ikke bruger momsfritagelsen til at dumpe priserne.

Salg af forretningsmæssig karakter

Salg af forretningsmæssig karakter kan *aldrig* være momsfrigtaget. Hvis en forening har sådanne aktiviteter, er der tale om almindelig erhvervmæssig og dermed momspligtig virksomhed. Det gælder, uanset om overskuddet anvendes fuldt ud til et almennyttigt formål.

En forening kan på samme tid have aktiviteter, der falder både inden for og uden for den nye momsfrigtagelse. Hvis foreningen har aktiviteter, der ikke kan omfattes af fritagelsen (salg af forretningsmæssig karakter), skal foreningen fortsat være momsregistreret for **denne** aktivitet, hvis omsætningen overstiger grænsen på 50.000 kr. om året.

Hvornår et salg er af forretningsmæssig karakter, vil bero på en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde. Salgsstedets indretning, åbningstider, kundekreds, varesortiment m.v. er elementer, der indgår i en sådan vurdering.

Salg fra et lokale (kiosk, cafeteria, sportsshop o. lign.) med faste åbningstider, der følger de almindelige åbningstider i »samfundet«, vil indikere, at der er tale om salg af forretningsmæssig karakter. Det vil typisk være tilfældet, hvor salget fortrinsvis sker til kunder, der ikke har tilknytning til foreningen og dens aktiviteter.

Derimod vil åbningstider fastsat under hensyn til foreningens aktiviteter, og hvor salget derfor fortrinsvis sker til foreningens medlemmer, familiemedlemmer, gæstende klubber o. lign., ikke indikere salg af forretningsmæssig karakter.

Et eksempel på salg af forretningsmæssig karakter kan være salg fra et fast salgssted i form af et butikslokale, hvor foreningen sælger diverse merchandise, sportsudstyr m.v.

Fortsat momsregistrering – hvornår kan det svare sig?

Mange foreninger, der i dag er momsregistreret, vil med fordel kunne afmelde sig efter de nye regler. Der vil først og fremmest være administrative lettelser forbundet med at afmelde momsregistreringen. Men der vil typisk også være tale om en økonomisk fordel. Den moms, som foreningen tidligere har betalt til Told•Skat, kan nu gå i foreningens kasse og blive brugt til foreningsaktiviteter til glæde for medlemmerne.

Der er dog undtagelser. Nogle foreninger risikerer nemlig at tabe penge på at blive momsfrataget. Det vil typisk være tilfældet i foreninger, hvor den eneste momspligtige indtægt er sponsorbidrag fra virksomheder. Et eksempel:

Nordby IF sælger et tøjsponsorat for 200.000 kr. + moms, d.v.s. i alt 250.000 kr. Momsen på 50.000 kr. betyder i princippet ikke noget for virksomheden (sponsor), idet den i sit momsregnskab har fradrag for momsandelen. Den reelle nettoudgift for den sponserende virksomhed vil derfor »kun« være 200.000 kr., selv om den i første omgang betaler 250.000 kr. i sponsorat til Nordby IF.

Vælger Nordby IF at være momsfrataget efter den nye bestemmelse, kan den stryge momsens fra regningen til sponsor og glæde sig over at slippe for besværet med at skulle afregne de 50.000 kr. til Told•Skat. Men Nordby IF risikerer faktisk at tabe penge.

Har foreningen haft momsbelagte udgifter, der relaterer sig til de momspligtige indtægter fra sponsoren, vil den nemlig helt eller delvist kunne modregne sin købsmoms i de 50.000 kr. Nordby IF kan med andre ord beholde en del af de penge, som ellers skulle være sendt videre til Told•Skat.

Et eksempel på ovenstående kan være, at Nordby IF har udgifter til bustransport, hvor den kan fratække en del af momsens for buskørsel fra momsens på tøjsponsoratet begrundet i, at sponsors navn er trykt på spilledragterne. Hvis Nordby IF også har momsbelagte udgifter til administration m.v., vil der også være delvis momsfradrag for sådanne udgifter.

Konklusionen er derfor, at alle foreninger nøje bør vurdere, hvordan deres indtægter og udgifter er sammensat, inden de eventuelt vælger at blive momsfrataget efter de nye regler.

Man skal i denne forbindelse være opmærksom på, at det er et såkaldt »alt eller intet-valg«, foreningen foretager. Et eksempel:

En forening er i dag momsregistreret, da den har momspligtige sponsorindtægter og kiosksalg i klubhuset, som tilsammen langt overstiger både den gamle og den nye omsætningsgrænse for, hvornår foreningen skal være momsregistreret.

En sådan forening vil ikke kunne vælge fortsat at være momsregistreret alene for sponsorindtægter og så samtidig være momsfritaget for foreningens kiosksalg. Foreningen må altså vælge enten at være momsfritaget for begge aktiviteter eller momspligtige af begge aktiviteter.

Det skal understreges, at dette »alt eller intet-valg« alene gælder for det almindelige foreningssalg/-aktiviteter. En forening kan nemlig godt være momsfritaget for alt foreningssalg (efter den nye fritagelsesregel) og så samtidig være pligtig til at være momsregistreret for eventuel salg af forretningsmæssig karakter, hvis et sådant salg overstiger 50.000 kr. om året - jvf. ovenfor om salg af forretningsmæssig karakter.

Frivillig momsregistrering

Ifølge momsloven er udlejning og bortforpagtning af fast ejendom normalt fritaget for moms. Loven giver dog mulighed for adgang til frivillig momsregistrering ved erhvervsmæssig udlejning og bortforpagtning af fast ejendom. Et eksempel på »erhvervsmæssig« bortforpagtning kan være den situation, at en forening har bortforpagtet klubhuscafeteriet til en person, som så driver cafeteriet for egen regning.

Hvis foreningen har ladet sig frivilligt momsregistrere for bortforpagtningen af cafeteriet, og fortsat ønsker at opretholde momsregistreringen, kan dette godt lade sig gøre samtidig med, at foreningen vælger at blive momsfritaget for alle dens øvrige foreningsaktiviteter efter de nye regler.

Enkeltstående arrangementer

Hvis en forening af forskellige årsager, jvf. ovenfor, vælger fortsat at være momsregistreret for sine samlede foreningsaktiviteter, kan den stadigvæk søge om momsfritagelse for et velgørende arrangement efter reglerne herom.

Der er forskellige krav, der skal opfyldes, for at en forening kan få en momsfritagelse til et enkeltstående arrangement. Disse krav fremgår af vejledningen »Momsfritagelse for velgørende arrangementer«, som man kan finde på: www.toldskat.dk.

Regulering af momsfradrag for investeringsgoder

Hvis en forening i de senere år har foretaget større investeringer, og samtidig har fratrukket (fået refunderet) momsen af sådanne investeringer, skal man være forsigtig med at afmelde sin momsregistrering, før

der er foretaget en nøje vurdering af de økonomiske konsekvenser heraf.

Hvis en forening f.eks. har ombygget og nyindrettet sit cafeteria i klubhuset, vil den normalt have fået moms på byggeriet helt eller delvist refunderet, når salget fra cafeteriaet har været momsbelagt. Men i det øjeblik foreningen vælger at afmelde sin momsregistrering, risikerer den, som følge af reglerne i momsloven, at skulle tilbagebetale en del af den »sparede« byggemoms.

Og hvor meget, der skal betales tilbage, afhænger af byggeriets alder. Sådan som reglerne er i dag, er reguleringsforpligtelsen vedrørende fast ejendom ti år. Det betyder, at først når der er gået ti år, er der ikke længere nogen reguleringsforpligtelse på den sparede byggemoms.

For andre investeringsgoder i form af maskiner, inventar og andre driftsmidler, hvis anskaffelsespris ekskl. moms har oversteget 75.000 kr., ophører momsreguleringsforpligtelsen, når der er gået fem år fra anskaffelsestidspunktet af sådanne investeringsgoder.

En udførlig beskrivelse af reglen om regulering af købsmoms for investeringsgoder kan findes på Told•Skat hjemmeside www.toldskat.dk, Told- og Skattestyrelsens vejledning E nr. 77, »Moms af investeringsgoder«.

Momspligtig udtagning af varelager og driftsmidler

Når en forening afmelder sig momsregistrering (og bliver momsfri efter de nye regler), skal den ligeledes være opmærksom på, at der skal betales moms af et eventuelt varelager, når foreningen har foretaget momsfradrag ved indkøb af det pågældende varelager. Tidligere fratrukket moms skal altså tilbageføres.

Varelageret opgøres pr. den dato, hvor foreningen ønsker at blive afmeldt for momsregistrering, og momsgrundlaget er indkøbsprisen for det opgjorte varelager.

For investeringer i inventar, f.eks. diverse køkkenmaskiner, pletter og pander m.v. til klubhuscafeateriaet, reduceres afgiftsgrundlaget (den momspligtige værdi) dog med 20 pct. for hvert påbegyndt regnskabsår. Det betyder, at momspligten ophører, når der er gået fem år fra det tidspunkt, hvor foreningen anskaffede og foretog momsfradrag for sine indkøb af mindre driftsmidler og løsøre.

Afmeldelse fra momsregistrering

Foreninger, der opfylder betingelserne for at blive moms fritaget, kunne principielt vælge at afmelde sig fra registrering med virkning fra den 1. juli 2002.

Ifølge momsloven skal afmeldelse almindeligvis ske senest otte dage efter det tidspunkt, hvor foreninger m.fl. vælger at være moms fritaget.

Told- og Skattestyrelsen har imidlertid meddelt, at fristen på otte dage bør administreres på en lempelig og fleksibel måde af told- og skatteregionerne i forbindelse med de nye reglers ikrafttræden.

Det skal for god ordens skyld understreges, at foreninger, der vælger at benytte sig af moms fritagelsen, (naturligvis) ikke længere har fradrag for købsmoms på udgifter, der er afholdt i forbindelse med aktiviteter, der er omfattet af fritagelsen.

Hvis en moms fritaget forening f.eks. afholder et halbal, hvor alle indtægter efter den nye bestemmelse er momsfrie, har foreningen så til gengæld heller ikke fradrag for moms på de varer og ydelser, der er indkøbt til brug for et sådant halbal.

Rådgivning

Denne vejledning har forsøgt at beskrive de nye regler og principper for idrætsforeningers mulighed for at blive moms fritaget. Herunder også de særlige forhold og faldgruber, som idrætsforeninger skal være opmærksomme på, før de eventuelt træffer beslutning om at afmelde deres momsregistrering.

Da der altid vil kunne opstå tvivl og forhold, som ikke er beskrevet i vejledningen, anbefales du at kontakte den lokale told- og skattemyndighed (tidligere told- og skatteregion), hvis du har brug for yderligere vejledning.

Du kan også kontakte idrætsorganisationerne, som kan rådgive dig om din forenings mulighed for - og konsekvenser af - eventuelt at blive moms fritaget efter de nye regler.

